

Castell de Terça

Castellar del Riu

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: A la zona de Castellar del Riu.
Emplaçament Al costat de la masia de Terça, al turó que hi ha darrera la casa.

Coordenades:

Latitud: 42.10823
Longitud: 1.74411
UTM Est (X): 396166
UTM Nord (Y): 4662556

Classificació

Número de fitxa 08050 - 13
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Medieval Romànic
Segle XII-XIII
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Es conserven poques restes visibles d'estructures. Caldria una excavació arqueològica.
Protecció Inexistent
Número inventari IPA NÚM. 3263
Generalitat i altres inventaris
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08049A004002500000Q
Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: dt., 07/06/2011 - 02:00

Descripció

Les restes del Castell de Terçà estan ubicades dalt d'un petit turonet rocós, situat just a la part posterior de la masia de Terçà. La zona és una àrea oberta que sobresurt en la baga de Terçà quedant emplaçada amb molt bones vistes cap a tota la vall fluvial que conforma el torrent de Riu, el qual descendeix dels Porxos passant pel costat de la gran masia de Castellar del Riu, cap a Terçà i continua cap Terrers, torrent que amb l'unió de l'aigua de Llinars conforma la coneguda riera d'Aiguadora.

El turonet on hi ha les restes és un petit i allargat turó rocós de poca superfície. Les restes d'estructures visibles són trams de murs que assenyalen un possible mur perimetral i altres murs perpendiculars a aquest. Podrien conformar un espai quadrangular d'uns escassos tres metres de costat. Segurament gran part del material constructiu va ser reaprofitat en la construcció de la masia. Les poques restes observables no permeten aportar més dades sobre l'estructura.

Història

El lloc de Terçà és conegut pel fet que consta en la documentació ja des del segle XII, quan ja apareix vinculat al trobador Guillem de Bergueda, fill del vescomte de Berguedà. En el testament del trobador datat l'any 1187, aquest féu deixa a Santa Maria de Solsona, o més aviat confirmava la donació que ja havia fet la seva mare Berenguera vescomtessa del Berguedà a l'església de Santa Maria de Solsona ("Laudo et autoricho Sancte Marie de Solsona ipsum mansum de Tercha quem ei dedi cum matri mea.") (VVAA:1985:170) La primera referència documental coneguda directa sobre el castell de Tersà és el document de venda del castell de Terçà junt amb el mas del mateix nom, per part de Sibil·la de Berga, comtessa de Pallars, al rei Jaume II, el document és de l'any 1309, la referència assenyala "et castrum sive domum de Tersa". Referència que tal i com assenyala la doctora Santandreu (VVAA:1985:170), relaciona el castell i la masia de Terçà, per tant es pot pensar que la fortificació de Terçà fou bastida cap al segle XIII, ja que al segle XII (en el testament) no es fa cap esment al castell o fortificació i al XIV consta com a construït. No es coneixen altres referències històriques del castell de Terçà.

Bibliografia

- GUILLEM DE BERGUEDÀ I ALTRES TROBADORS (1986): Obra poètica. (Pròleg de Martí de Riquer). Edicions de l'Albí, Escriptors Berguedans, núm. 2, Berga.
- RIQUER, M. de (1971: 280): Guillem de Berguedà. Vol. I: Estudio Histórico, literario y lingüístico. Espluga de Francolí: Abadia de Poblet, 1971.
- SANJUAN, A. (2010): Patrimoni històric de Castellar del Riu. La Patumaire Edicions, Berga.
- SANTANDREU, M.D., i altres (1999): Castells medievals del Berguedà. Vol.2. Ed. Amics del Romànic del Berguedà. Berga
- SANTANDREU, M.D (1982): Els castells del Berguedà en un document de l'any 1309. Revista del centre d'estudis berguedans. Berga: 110- 118.
- SERRA, Rosa. (et al.) (1991). Guia d'Art del Berguedà. Ed. Consell Comarcal del Berguedà Patronat del Centre d'Estudis del Berguedà, Berga.
- VVAA. (1985): "Catalunya Romànica. XII. El Berguedà", Fundació Enciclopèdia Catalana, Barcelona.
- VV.AA. (1990). "Catàleg de Monuments i Conjunts Històric-Artístics de Catalunya", Direcció General del Patrimoni Cultural, Servei del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, Barcelona.
- VV.AA. (1994:137-141). "Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. El Berguedà", vol.5, Barcelona: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

